

Vánoce: 35. O rádci, bohatýrovi, otci a vládci

Jakkoli se nám může zdát situace svízelná, děsivá a neřešitelná, Bůh na nás nezapomněl. Má svůj plán a určitě ho uskuteční.

Vánoce

O rádci, bohatýrovi, otci a vládci

1. čtení: Lukáš 2, 1 - 14

1 Stalo se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu.

2 Tento první majetkový soupis se konal, když Sýrii spravoval Quirinius.

3 Všichni se šli dát zapsat, každý do svého města.

4 Také Josef se vydal z Galileje, z města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova,

5 aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě.

6 Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina.

7 I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechem.

8 A v té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda.

9 Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň.

10 Anděl jim řekl: „Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechen lid.

11 Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově.

12 Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí.“

13 A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili Boha:

14 „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení.“

2. čtení: Izajáš 9, 1 - 7

1 Lid, který chodí v temnotách, uvidí velké světlo; nad těmi, kdo sídlí v zemi šeré smrti, zazáří světlo.

2 Rozmnožil jsi národ, rozhojnil jsi jeho radost; budou se před tebou radovat, jako se radují ve žních, tak jako jásají ti, kdo se dělí o kořist.

3 Neboť jeho břemene a hůl na jeho záda i prut jeho poháněče zlomíš jako v den Midjánu.

4 Pak každá bota obouvaná do válečné vřavy a každý plášť vyválený v prolité krvi budou k spálení, budou potravou ohně.

5 Neboť se nám narodí dítě, bude nám dán syn, na jehož rameni spočine vláda a bude mu dáno jméno: „Divuplný rádce, Božský bohatýr, Otec věčnosti, Vládce pokoje.“

6 Jeho vladařství se rozšíří a pokoj bez konce spočine na trůně Davidově a na jeho království. Upevní a podepře je právem a spravedlností od toho času až navěky. Horlivost Hospodina zástupů to učiní.

7 Slovo poslal Panovník proti Jákobovi a dopadlo na Izraele.

Sestry a bratři,

včera, na Štědrý večer, se nám narodilo v pořadí čtvrté vnouče. Dostalo jméno Lydia, po prababičce. Každého rodiče i prarodiče samozřejmě při takové příležitosti napadne, copak to asi bude za človíčka, jakou bude mít povahu, jak si asi v životě povede a jaké místo si najde ve společnosti.

Budoucnost je před novorozencem otevřená jak nepopsaný list papíru. Bude záležet na mnoha okolnostech, jaký člověk z dítěte nakonec vyroste. Nejen na zmíněné povaze, která mu byla dána do vínku, ale samozřejmě také na rodičích, na širší rodině, na škole, kamarádech, na politické situaci a na spoustě dalších věcí.

Budoucnost se nikdy nedá předem s jistotou předpovědět. Ale když se človíček narodí, když se ocitne v bodě nula a má před sebou onen nepopsaný list papíru, je to vždycky velká naděje. Naděje, že se to povede, že z človíčka vyroste samostatný, oblíbený a úspěšný člověk.

Někdy se rodiče nechají touhle nadějí uchvátit do té míry, že na dítě vloží úkol dosáhnout všeho, čeho oni sami nedosáhli. Někdy má takové vysoké očekávání dokonce celá společnost.

V našem republikánském zřízení už to tak není, ale v takové Velké Británii, když se narodí potenciální následník trůnu, je to velká sláva, a v jistém smyslu samozřejmě i velké očekávání. Nemají to takové děti rozhodně lehké.

Stejně jako ono blíže neurčené novorozeně, o němž se zmiňuje v dnešním textu prorok Izajáš:

„Neboť se nám narodí dítě, bude nám dán syn, na jehož rameni spočine vláda a obdrží tituly divuplný rádce, božský bohatýr, otec věčnosti, vládce pokoje.“

No jen si to představte, sestry a bratři, že byste vyrůstali pod setrvalým tlakem okolí, které má za to, že jste to právě a jen vy, kdo pozvedne národ, zbaví ho nepřátel a učiní zemi prosperující.

V dnešní době podobné naděje vkládáme do nové vlády nebo nově zvoleného prezidenta, ale obvykle nám to dlouho nevydrží. Žádný politik totiž není ideální a nikdo nikdy není s to bezesbytku splnit své sliby a volební program, natož nějaké blíže neurčené očekávání a naděje lidu. Jsme jenom lidi, včetně těch, kteří jsou zrovna u moci. A je to dobře, že to víme.

Pocit, že nová generace bude lepší a úspěšnější ale máme hluboko pod kůží. Po roce 1989 se očekávalo, že děti, které vyrostou v demokracii, které už nebudou poznamenány komunistickou výchovou, přinesou nový styl politiky a otevrou zemi novým možnostem, osvojí si demokratické návyky a budou se umět lépe dorozumět se světem kolem.

Vypadá to ovšem, že to tak jednoduché nebude. Mládí samo o sobě není zárukou ničeho. Postoje, zvyky, způsoby chování, a to i ty nevhodné či vyložené špatné, se často jednoduše dědí.

Ať už žijeme v monarchii nebo v republice, nikdy nemůžeme s jistotou spoléhat na to, že nově narozený následník trůnu nebo nová generace jaksi sami ze sebe přinesou pozitivní změnu společnosti, obrat k lepšímu, úspěch a prosperitu.

Natož v době, v níž píše prorok Izajáš. Nebyla to lehká doba. Judské království se zmítá pod náporom dějinných událostí. Mocná říše Assyrská požívá postupně okolní národy a už už se chystá spolknout i prorokovu vlast.

Nastala doba temna, žádné světlo na obzoru, žádná naděje, království se stává „zemí šeré smrti“. Co dělat, když není žádná šance?

Právě v této překerní situaci si vezme slovo prorok Izajáš. Úkolem proroků bylo od jakživa zprostředkovat lidem, jak se na to všechno, co se děje, dívá Hospodin. Prorok je ten, komu Bůh dovolí nahlédnout do svých plánů. Ve staré češtině se říkalo „úradků“. Správný prorok ví, nebo spíš tuší, jak se Nejvyšší uradil, jak se rozhodl jednat, jaký postup v dané situaci zvolil.

Samozřejmě ani proroci nikdy nevěděli zdaleka všechno, protože „kdo z lidí může obsáhnout mysl Boží?“, jak čteme na jiném místě. Ale základní směr Božího jednání s námi lidmi a se světem je prorokům jasný. Dal by se vyjádřit ve třech bodech:

1. Hospodin nesnáší, když se mocní vytahují, když ponižují a okrádají bezmocné.
2. Hospodin nesnáší, když se ti bezmocní, ve snaze zachránit si kůži, křiví, přestávají věřit a obracejí se k nesmyslům, když pletichaří a podlézají silnějším.
3. A do třetice, Hospodin se rozhodl nemocný svět vyléčit, napravit a obnovit.

Přesně tyhle tři body naleznete prakticky u každého biblického proroka. Izajáš v dnešním textu rozvíjí zmíněný třetí bod. Bůh má plán, co dál, uradil se, že svět zachrání, že ho nenechá napospas temným silám, které v něm provádějí své rejdy. A je celkem jedno, jestli rejdy provádí zpupná Assyrská říše nebo mocní lidé naší doby nebo dokonce já sám (umíme to všichni).

Zlo bude jednou ze světa jednou provždy vykázano. O tom není pochyb. A Izajáš barvitě popisuje, jak bude ten očekávaný nový věk vypadat. Bude veselo, a všichni se budou radovat.

Proč? Protože temnota pomine, najednou se rozsvítí. Protože nástroje útlaku a porobení, hůl, kterou se bijí otroci a prut, kterým se popohánějí, budou zlomeny. Protože vojenské boty a zakrvácené mundúry budou jednou provždy spáleny. Protože Bůh se uradil, že vládou pověří novorozeně nezatížené tmou, dítě, které není zkompromitované ústupky zlu a pletichařením.

Tituly, které královské dítě obdrží, hovoří samy za sebe: divuplný rádce, božský bohatýr, otec věčnosti, vládce pokoje.

Do současné řeči by se ony tituly daly přeložit třeba takhle: divuplný rádce = ten, který umí najít nová překvapivá řešení; božský bohatýr = Bohem obdařený hrdina; otec věčnosti = ten, který zahájí nový věk; vládce pokoje = panovník, pod jehož vládou už nemají místo násilí, strach a nespravedlnost.

Prorok Izajáš tenkrát v těžké době Judského království vyslovil něco, čemu nejspíš sám nemohl dostatečně porozumět.

Ostatně, „kdo z lidí může obsáhnout mysl Boží?“ Ani proroci ne. Ale přesto, nebál se a řekl všem kolem, co odpozoval, když mu bylo dáno nahlédnout do Božích úradků:

Jakkoli se nám může zdát situace svízelná, děsivá a neřešitelná, Bůh na nás nezapomněl. Má svůj plán a určitě ho uskuteční.

Tak se lidé přestaňte bát, pozvedněte skleslé hlavy a nepřestávejte věřit. Jak a kdy k obratu dojde je v Božích úradcích zapsáno nečitelně, v tomto smyslu prorok nemůže dát přesnou odpověď. Podstatné je zachovat si do té doby rovnou páteř, myslet nejen na sebe ale i na ostatní a uchovat si naději.

Poselství proroka Izajáše časem zaniklo a jak už to tak s námi lidmi je, pozdější generace zase propadaly strachu, křivily si páteře a snažily si sobecky zachránit jen tu vlastní kůži.

Naštěstí ale prorokova slova plná naděje nezapadla úplně. Po sedmi stech letech je oprášili učedníci Ježíše Krista. Došlo jim, že tohle proroctví je šité přímo na míru právě jejich nedlouho předtím nespravedlivě ukřižovanému a následně vzkříšenému Mistru.

No jistě! Vždyť Ježíš opravdu přicházel s novými a překvapivými řešeními. Jako třeba, že je lepší namísto pomsty odpustit; místo odsuzování a vylučování těch, kdo mají různé škraloupy, je přijmout a dát jim novou šanci; místo nekonečných hádek a soubojů strpět třeba i nějakou tu facku.

No ano, říkali si první křesťané, Ježíš byl skutečně Bohem obdařený hrdina. Kdo z nás by byl ochotný obětovat se za druhé, vzít na sebe něco, co neudělal, a nést nespravedlivý trest? To my jsme měli viset na kříži. Ale on? On rozhodně ne.

No jistě, jásají následovníci Ukřižovaného, On zahájil nový věk, věk, který vyhlížel už kdysi dávno prorok Izajáš a mnozí další po něm, věk, který sám Ježíš nazýval Božím královstvím, věk sounáležitosti, spravedlnosti a pravdy. Věk pokoje, kde už násilí, strach a bezpráví nemají místo.

Sestry a bratři, přidejme se dnes, v den kdy slavíme Kristovo narození, k nadějnému zpěvu proroka Izajáše, připojme se k radosti prvních křesťanů a zástupců těch, kdo přišli po nich. Je proč se radovat. Vždyť je to svátek narození divuplného rádce, božského bohatýra, otce věčnosti a vládce pokoje.

Tenhle panovník jako jediný splnil dávná očekávání. A zve nás, abychom se přidali. Tak vzhůru do toho, máme na to celý život.

PeČ

SPCH 25. 12. 2017 Boží hod vánoční

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sborů](#)